

ACTIVITEITENVERSLAG 2016 VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM ⁽¹⁾

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

I. VOORSTELLING VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

- I. 1. MISSIE
- I. 2. STRUCTUUR EN SAMENSTELLING

II. ACTIVITEITEN IN 2016

II. 1. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

II. 2. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "INDUSTRIËLE EIGENDOM"

II.2.1. Octrooirecht : implementering van de wet van 29 juni 2016, oprichting van een Instituut van octrooigemachtigden en bescherming van het "Client Attorney Privilege"

II.2.2. Merkenrecht : omzetting van richtlijn 2015/2436 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der lidstaten

II.2.3 Bedrijfsgeheimen : omzetting van richtlijn 2016/943 betreffende de bescherming van niet-openbaar gemaakte knowhow en bedrijfsinformatie (bedrijfsgeheimen) tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken daarvan

II. 3. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "AUTEURSRECHTEN EN NABURIGE RECHTEN"

II. 3.1 Voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van de grensoverschrijdende portabiliteit van online inhoudsdiensten in de interne markt

II.3.2. Mededeling van de Europese Commissie van 9 december 2015 met als titel "Towards a modern, more European copyright framework"

II.3.3. Voorontwerp van wet betreffende de uitzonderingen voor reprografie en voor de onderwijssector

II.3.4. Problematiek van Open Access en Text and data mining

¹ Koninklijk besluit van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de Intellectuele Eigendom, B.S. 17 augustus 2004, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 19 april 2014, B.S. 14 mei 2014. Een kopie van dit besluit is als bijlage bijgevoegd.

II.3.5. Ontwerp van wet tot omzetting van richtlijn 2014/26 betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt.

* * *

INLEIDING

De bedoeling van dit rapport is verslag uit te brengen over de werkzaamheden van de Raad voor de Intellectuele Eigendom (hierna genoemd de Raad) in 2016. Het gaat om het zevende activiteitenverslag.

In het eerste deel van dit verslag wordt de Raad in het algemeen voorgesteld. In het tweede deel wordt een overzicht gegeven van de activiteiten van de Raad en van zijn twee secties "Industriële Eigendom" en "Auteursrechten en Naburige Rechten" in het jaar 2016.

I. VOORSTELLING VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

I. 1. MISSIE

De Raad voor de Intellectuele Eigendom is een adviesorgaan van de betrokken milieus opgericht door de federale regering door een koninklijk besluit van 5 juli 2004².

Zijn hoofdplicht bestaat erin om adviezen uit te brengen aan de minister die de intellectuele eigendom tot zijn bevoegdheid heeft, over alle aangelegenheden die verband houden met de intellectuele eigendom³. Het is immers wenselijk dat de overheid die in deze aangelegenheid beslissingen neemt, rekening houdt met de adviezen van de academische milieus en van de betrokken sectoren. De intellectuele eigendom kent enerzijds sedert enkele jaren een spectaculaire ontwikkeling, die grotendeels toe te schrijven is aan technologische evoluties en aan de economische, sociale, wetenschappelijke en culturele veranderingen die hieruit volgen. Anderzijds is er een nauwe interactie tussen verschillende belangrijke domeinen van de intellectuele eigendom en andere rechtstakken zoals het burgerlijk recht, het strafrecht, het vennootschapsrecht, het mededingingsrecht, het internationaal recht en de wetgeving inzake volksgezondheid.

I. 2. STRUCTUUR EN SAMENSTELLING

De Raad voor de Intellectuele Eigendom is samengesteld uit twee secties: de Sectie « Industriële Eigendom » en de Sectie « Auteursrecht en Naburige rechten » die respectievelijk belast zijn met vraagstukken inzake industriële eigendom en vraagstukken inzake auteursrecht en naburige

² Koninklijk besluit van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de Intellectuele Eigendom, B.S. 17 augustus 2004. Dit besluit is op 1 januari 2006 in werking getreden. Het werd laatst gewijzigd door het koninklijk besluit van 19 april 2014.

³ In artikel 2 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004 wordt bepaald: "Onverminderd de bevoegdheden van andere instanties inzake intellectuele eigendom, legt de Raad aan de minister, die de intellectuele eigendom tot zijn bevoegdheid heeft, hierna de minister genoemd, op eigen initiatief na overleg met de Dienst voor de Intellectuele Eigendom of op verzoek van de minister, adviezen voor, over problemen die verband houden met de intellectuele eigendom".

rechten⁴. De Raad komt bijeen in een plenaire vergadering om de vraagstukken gemeenschappelijk aan het geheel van de intellectuele eigendom te behandelen⁵. Deze structuur op twee niveaus beoogt rekening te houden met de kenmerken die eigen zijn aan de twee hoofdtakken van de intellectuele eigendom. Ze maakt het immers mogelijk dat vraagstukken die horizontaal betrekking hebben op het geheel van de intellectuele eigendom, zoals de middelen om de intellectuele eigendomsrechten te doen naleven, worden gecoördineerd binnen één enkel orgaan, en dat de vraagstukken die eigen zijn aan elke tak van de intellectuele eigendom worden voorgelegd aan de secties die specifiek hieraan zijn gewijd.

De samenstelling van de beide secties van de Raad is gemengd, in die zin dat elke sectie zowel personen omvat die erkend zijn om hun deskundigheid inzake intellectuele eigendom als personen die de betrokken sectoren vertegenwoordigen: de ondernemingen, de rechthebbenden, de gemachtigden, de consumenten, en vanaf maart 2015, de gefedereerde entiteiten⁶. Deze samenstelling wil zowel mensen uit de academische en gerechtelijke wereld als vertegenwoordigers van de belangrijkste betrokken milieus bij de uitwerking van adviezen betrekken.

De leden van de Raad worden benoemd door de Minister van Economie voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. Elke sectie wordt voorgezeten door een lid van de sectie, aangeduid door de Minister van Economie voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. De secties duiden elk in hun midden twee ondervoorzitters aan. De Raad wordt beurtelings gedurende één jaar voorgezeten door de voorzitter van één van de secties, beginnend met de oudste voorzitter⁷. De huidige samenstelling van de Raad wordt bepaald door het ministeriële besluit van 16 maart 2015⁸.

Het secretariaat van de Raad en van de secties wordt waargenomen door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom⁹.

De voorzitters van de Raad en van de secties kunnen, in samenspraak met de DIE, het onderzoek van sommige vraagstukken die tot hun respectieve bevoegdheden behoren, toevertrouwen aan een ad hoc werkgroep, samengesteld uit leden van de Raad of van een sectie die zij aanduiden en uit externe personen van wie de medewerking aan de werkzaamheden nuttig wordt geacht.

De raadpleging van de Raad of van de secties kan schriftelijk gebeuren indien de betrokken voorzitter dat gewettigd acht.

⁴ Zie artikel 3, § 1, van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij KB van 19 april 2014.

⁵ Zie artikel 5, lid 2, van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij KB van 19 april 2014.

⁶ Zie artikel 3 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij KB van 19 april 2014.

⁷ Zie artikelen 3 en 4 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij KB van 19 april 2014.

⁸ Ministerieel besluit van 16 maart 2015 houdende benoeming van de leden en de voorzitter van elke afdeling van de Raad voor de Intellectuele Eigendom, *B.S.* van 27 maart 2015, bl. 19400 e.v.

⁹ Zie art. 8 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004.

II. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD EN DE SECTIES IN 2016

Het doel van dit onderdeel is op synthetische wijze een overzicht te geven van de werkzaamheden van de Raad en van de twee secties in de loop van het referentiejaar 2016. Telkens zullen het aantal en de data van de vergaderingen alsook de onderzochte kwesties summier worden aangegeven. Dit houdt in dat er uitgebreid zal worden verwezen naar de verslagen van de vergaderingen van de Raad en van de twee secties. Indien een ad hoc-groep werd opgericht, zal op dezelfde manier worden te werk gegaan. Het gaat dus niet om een exhaustieve weergave van alle besprekingen die binnen de Raad en zijn secties zijn gevoerd.

II. 1. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

De Raad heeft in de besproken periode een plenaire vergadering bijeengeroepen op 11 april 2016. Op de agenda stonden de volgende punten:

- het activiteitenverslag 2015;
- de goedkeuring van het advies van de Raad voor de Intellectuele Eigendom betreffende het beslag inzake namaak;
- het activiteitenprogramma voor het jaar 2016;
- door het secretariaat gegeven informatie over de laatste ontwikkelingen binnen het domein van de intellectuele eigendom;
- een presentatie door een vertegenwoordiger van de Europese Commissie over het EU-beleid op het gebied van de naleving van de intellectuele eigendomsrechten.

De Raad keurde, naar aanleiding van deze vergadering, zijn advies van 2 juli 2015 goed, over de wijzigingen aan te brengen in diverse bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek in verband met het beslag inzake namaak. Dit advies zal, onder voorbehoud van aanvullende wijzigingen van zuiver formele aard, op de website van de FOD Economie worden gepubliceerd.

De heer Jean Bergevin, van de Europese Commissie (DG Growth), heeft bovendien uiteengezet wat de voornaamste werkpunten zullen zijn in het kader van de consolidatie van het Europese kader voor intellectuele eigendom. Het betreft met name de hervorming van het octrooisysteem in Europa, de versterking van de bescherming van geografische aanduidingen voor niet-landbouwproducten, de uitvoering van diverse maatregelen voor een betere ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen om hun intellectuele eigendomsrechten te beschermen, te beheren en te handhaven, en de herziening van richtlijn 2004/48 betreffende de handhaving van intellectuele eigendomsrechten.

II. 2. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "INDUSTRIËLE EIGENDOM"

In 2016 vergaderde de sectie "Industriële Eigendom" één keer, op 5 december. De belangrijkste elementen die door de sectie "Industriële Eigendom" werden behandeld, zijn de volgende:

- Implementatie van de wet van 29 juni 2016 houdende diverse bepalingen inzake economie
- Oprichting van een Instituut voor octrooigemachtigden
- Bescherming van het vertrouwelijk karakter van de communicatie tussen een cliënt en zijn advocaat

- Onderzoek van het voorontwerp van wet tot wijziging van diverse bepalingen inzake octrooien in verband met de implementatie van het eenheidsoctrooi en het eengemaakte octrooigerecht
- Implementatie van het hervormde merkensysteem in Europa en ratificatie van de Benelux-protocollen inzake merken
- Omzetting in Belgisch recht van de richtlijn 2016/943 “Bedrijfsgeheimen”

II. 2.1. Octrooirecht

1. Implementatie van de wet van 29 juni 2016 houdende diverse bepalingen inzake economie

De Dienst voor de Intellectuele Eigendom bracht de Raad op de hoogte van de twee belangrijkste wijzigingen die werden ingevoerd door de wet van 29 juni 2016 in verband met de uitvindingsoctrooien, te weten :

- de afschaffing van de vereiste, een vertaling af te leveren in een nationale taal voor het valideren van Europese octrooien;
- de rol van de Dienst voor de Intellectuele Eigendom als ontvangkantoor voor de internationale octrooiaanvragen en de Europese octrooiaanvragen.

Via de wet van 29 juni 2016 houdende diverse bepalingen inzake Economie implementeert België de bepalingen van het Protocol van Londen. Concreet worden de vertalingsvereisten met het oog op de uitwerking van Europese octrooien in het Engels voor de drie toepasselijke wetgevingen - de wet van 8 juli 1977, de wet van 21 april 2007 en het Wetboek van economisch recht - afgeschaft, door middel van haar artikelen 22, 48 en 60. De wijzigingen voor deze wetgevingen traden in werking op 1 januari 2017. Zij schaffen de vertalingsvereisten af voor alle Europese octrooien die verleend, gewijzigd of beperkt worden in het Engels vanaf 1 januari 2017. Dat wil eveneens zeggen dat er voor Europese octrooien die voor 1 januari 2017 worden verleend, gewijzigd of beperkt in het Engels, nog steeds een vertaling bij de Dienst moet worden ingediend.

Deze wijzigingen werden meegedeeld aan de gebruikers. Ten eerste werd een infobrief d.d. 30 september met meer informatie m.b.t. de implementatie van het Protocol van Londen naar de gebruikers verstuurd (octrooigemachtigden, regionale organisaties ter ondersteuning van de innovatie, Patlib-centra, octrooicellen, bedrijfsfederaties, leden van de sectie “Industriële Eigendom van de Raad”). Ten tweede werd een mededeling over de implementatie van het Protocol van Londen in België bekendgemaakt in het Europees Octrooiblad van december 2016.

De wet van 29 juni 2016 wijzigt bovendien de rol van de Dienst als ontvangkantoor voor Europese octrooiaanvragen en PCT-aanvragen, door middel van haar artikelen 21 en 24. In beginsel zullen al deze aanvragen voortaan moeten worden ingediend bij het Europees Octrooibureau. De octrooiaanvragen voor uitvindingen die betrekking hebben op de verdediging van het Belgisch grondgebied en de veiligheid van de Staat, gedaan door inwoners van België, moeten echter steeds bij de Dienst worden ingediend. De datum van inwerkingtreding van deze wijziging dient nog bij koninklijk besluit te worden vastgesteld. Normalerweise zal deze datum in de eerste helft van 2017 liggen.

2. Oprichting van een Instituut voor octrooigemachtigden

De Raad nam kennis van informatie gegeven door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom met betrekking tot de lopende werkzaamheden voor de oprichting van een Instituut voor Octrooigemachtigden. Daartoe gaf de Dienst tijdens de vergadering van 5 december 2016 een aantal inlichtingen met betrekking tot de redactie van een voorontwerp van wet. Dit voorontwerp beoogt een mechanisme in te voeren in het Wetboek van economisch recht waarbij een representatieve organisatie van octrooigemachtigden als Instituut door de Koning kan worden erkend, indien aan alle wettelijke voorwaarden is voldaan. In dit verband zou het voorontwerp een wetgevend kader instellen waarbij het beroep van octrooigemachtigde wordt gereguleerd, met onder meer de volgende elementen:

- een bescherming van de titel van octrooigemachtigde;
- het opleggen van een beroepsgeheim aan de octrooigemachtigden;
- het toekennen van een beperkt spreekrecht in octrooigeschillen aan de octrooigemachtigden.

De Dienst voor de Intellectuele Eigendom verduidelijkte dienaangaande dat het in te voeren kader een strafrechtelijke bescherming van de titel van octrooigemachtigde inhoudt. Bovendien zal de vertrouwelijkheid van de communicatie tussen een octrooigemachtigde en zijn cliënt onder een beroepsgeheim vallen, en niet slechts onder een vorm van privilege.

3. Bescherming van de vertrouwelijkheid van de communicatie tussen een cliënt en zijn gemachtigde

In de loop van 2016 liet de Dienst voor de Intellectuele Eigendom een studie uitvoeren met betrekking tot de invoering in het Belgisch recht van een privilege voor octrooigemachtigden aangaande de communicatie uitgewisseld tussen hen en hun cliënten voor zover binnen hun beroepsactiviteit. Tijdens de vergadering van 5 december 2016 stelde een vertegenwoordiger van de opdrachtnemer de voorlopige resultaten van de studie voor aan de Raad. Deze studie bestaat uit vier luiken:

- de regeling in België rond de vertrouwelijkheid van communicatie tussen de beroepsbeoefenaar en zijn cliënt in het beroep van octrooigemachtigde en andere beroepen;
- een vergelijkende studie van de toekenning van een vorm van privilege voor octrooigemachtigden in andere Europese landen en op Europees niveau;
- een uiteenzetting van de invoering van (de erkenning van) een privilege op internationaal niveau;
- een synthese voor de invoering van een beroepsgeheim voor octrooigemachtigden in België met een voorstel voor voorontwerp van wet.

Volgens de studie zijn de kernaspecten van het in te voeren beroepsgeheim:

- het opleggen van het beroepsgeheim aan de Belgische octrooigemachtigden, de octrooigemachtigden die onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, en de Europese octrooigemachtigden;
- de bescherming van enige communicatie uitgewisseld tussen de octrooigemachtigde en zijn cliënt binnen het kader van zijn beroepsactiviteit;

- de mogelijkheid van de cliënt om van het geheim karakter van de communicatie af te zien;
- de strafrechtelijke sanctionering van inbreuken op het beroepsgeheim.

De leden van de Raad brachten voornamelijk hun visie naar voor met betrekking tot twee aspecten. Enerzijds aangaande de vraag of de cliënt ook gedeeltelijk zal kunnen afzien van het geheim karakter van de communicatie. Anderzijds aangaande het opleggen van het beroepsgeheim aan de Europese octrooigemachtigden.

4. De uitvoering van de Overeenkomst betreffende het eengemaakt octrooirecht en de verordeningen betreffende het eenheidsoctrooi

In december 2015 creëerde de Raad een ad hoc werkgroep¹⁰ die een gedetailleerd onderzoek moest uitvoeren van een voorontwerp van wet voorbereid door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom, met als doel de bepalingen van de Belgische wetgeving rond de rechten, uitzonderingen en beperkingen inzake octrooien, af te stemmen op de bepalingen van de Overeenkomst betreffende een eengemaakt octrooigerecht over hetzelfde onderwerp. Die werkgroep vergaderde twee maal in 2016, op 18 januari en op 5 februari. Op basis van de bemerkingen van deze ad hoc werkgroep werd het voorontwerp van wet gefinaliseerd. De voornaamste wijzigingen ten opzichte van de huidige situatie zijn de wijziging van het toepassingsgebied van de uitzondering voor wetenschappelijk onderzoek, om die in overeenstemming te brengen met de UPC-Overeenkomst, alsook de toevoeging van uitzonderingen betreffende :

- het gebruik van biologisch materiaal met het oog op het kweken, ontdekken of ontwikkelen van plantenrassen (landbouwersvoorrecht – farmer's privilege);
- de handelingen en het gebruik van de informatie verkregen en toegestaan krachtens de richtlijn 2009/24 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's, vooral wat betreft de bepalingen inzake decompilatie en interoperabiliteit.

II. 2.2. Merkenrecht

Omzetting in het Benelux-recht van de richtlijn 2015/2436 van 16 december 2015 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der lidstaten (herschikking).

De Raad heeft akte genomen van een mededeling van de Dienst voor de Intellectuele Eigendom in verband met de werkzaamheden ter omzetting van richtlijn 2015/2436 in Benelux-recht, alsook in verband met de nationale ratificatieprocedures voor de Beneluxprotocollen van 15/10/2012, 21/5/2014 en 16/12/2014.

De Raad werd meer bepaald op de hoogte gebracht van het feit dat de werkzaamheden voor de effectieve omzetting van de richtlijn werden opgestart in een overleginstantie onder leiding van het Benelux Secretariaat-Generaal. Binnen deze werkgroep zal het uiteindelijke wijzigingsprotocol worden opgesteld. Inhoudelijk werd door de Raad van Bestuur van het Benelux Bureau voor de Intellectuele Eigendom, na consultatie van onder andere de Raad voor de Intellectuele Eigendom, geadviseerd om alle verplichte wijzigingen uit de richtlijn over te nemen. Daarnaast werd ook geadviseerd om één facultatieve bepaling over te nemen, met name deze betreffende de collectieve en de garantiemerken. Er zal ook van de gelegenheid gebruik gemaakt worden om een

¹⁰ Bij toepassing van het artikel 6, § 2 van het koninklijk besluit van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de Intellectuele Eigendom.

aantal verbeteringen aan het Verdrag aan te brengen, zoals een betere structuur van de absolute en de relatieve nietigheidsgonden.

Wat de ratificatie van de hoger genoemde Benelux Protocollen inzake merken betreft, werd de Raad op de hoogte gebracht van het feit dat België deze drie protocollen als eerste van de Benelux-landen heeft geratificeerd en ook de bekrachtigingsinstrumenten heeft neergelegd. In Luxemburg en waarschijnlijk ook in Nederland zouden de protocollen in de eerste helft van 2017 geratificeerd kunnen worden, zodat men verwacht dat de drie protocollen tegen de zomer van 2017 in werking kunnen treden.

II. 2.3. Bedrijfsgeheimen

De Sectie "Industriële Eigendom" besliste om een ad hoc werkgroep te creëren, bij toepassing van het artikel 6, § 2, van het koninklijk besluit van 5 juli 2004, teneinde een ontwerp van wet te onderzoeken ter omzetting van de richtlijn, in de loop van het eerste semester van 2017.

Als leidraad voor het opstellen van een wetsontwerp tot omzetting van de richtlijn bedrijfsgeheimen door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom, keurde de Sectie "Industriële Eigendom" de te volgen methodologie voor de omzetting van de richtlijn goed. Deze bestond, kort samengevat, uit de volgende krachtlijnen:

- een zo letterlijk mogelijke omzetting van de richtlijn;
- bedrijfsgeheimen worden duidelijk onderscheiden van intellectuele eigendomsrechten, maar in de mate van het mogelijke en rekening houdend met de specifieke bepalingen in de richtlijn, wordt wel zoveel mogelijk aangeleund bij de bestaande regimes voor intellectuele eigendomsrechten, en dit in het bijzonder op procedureel vlak. Dit is ingegeven door het feit dat de richtlijn zich in vrij grote mate, maar niet volledig, op de handhavingsrichtlijn 2004/48 geïnspireerd heeft.
- de omzetting gebeurt via een wijzigingswet die wijzigingen aanbrengt in de bestaande wetgeving
- de omzetting wordt voorbereid door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom, in samenwerking met de FOD Justitie en de FOD Werkgelegenheid via een daartoe opgerichte interdepartementale werkgroep.

II. 3. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "AUTEURSRECHTEN EN NABURIGE RECHTEN"

In 2016 vergaderde de sectie "Auteursrechten en Naburige Rechten" vijf maal: op 18 februari, op 24 maart, op 30 juni (subsectie deskundigen), op 7 juli en op 13 september.

De voornaamste elementen die in 2016 werden behandeld door de sectie "Auteursrechten en Naburige Rechten" zijn:

- Het voorstel van verordening betreffende de totstandbrenging van de grensoverschrijdende portabiliteit van online-inhoudsdiensten in de interne markt;
- Een algemene discussie over de Mededeling van de Europese Commissie van 9 december 2015 met als titel "Towards a modern, more European copyright framework" (COM) 2015 626);
- Bespreking van een voorontwerp van wet betreffende de reprografie en uitzonderingen voor de onderwijssector;
- Algemene bespreking van de problematiek van Open Access en text and datamining;
- Bespreking van een wetsontwerp tot omzetting van richtlijn 2014/26 inzake het collectief beheer van auteursrecht en naburige rechten.

III. 3.1 Voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van de grensoverschrijdende portabiliteit van online-inhoudsdiensten in de interne markt

Tijdens de vergadering van 18 februari 2016 werd het voorstel tot verordening inzake grensoverschrijdende portabiliteit van online inhoudsdiensten in detail besproken. Verder werd het ook kort aangehaald tijdens de vergadering van 24 maart 2016.

Dit voorstel wil inwoners van de Europese Unie toelaten om binnen de Unie te reizen met hun digitale content die ze hebben gekocht of waarop ze geabonneerd zijn in hun woonlidstaat. Dit wordt concreet gerealiseerd door aanbieders van online inhoudsdiensten te verplichten dergelijke portabiliteit mogelijk te maken. Hieraan wordt dan een fictie gekoppeld waarbij de verstrekking van, de toegang tot en het gebruik van dergelijke dienst aan/door een abonnee, die tijdelijk aanwezig is in een andere lidstaat, geacht wordt plaats te vinden in diens woonlidstaat.

Binnen de Raad vond een algemene discussie plaats, en werd een artikelsgewijze bespreking van het voorstel georganiseerd.

II.3.2 Mededeling van de Europese Commissie van 9 december 2015 getiteld "Towards a modern, more European copyright framework" (COM) 2015 626)

Op 9 december 2015 publiceerde de Europese Commissie een mededeling inzake de modernisering van het Europees auteursrechtelijk kader en de voorgestelde portabiliteitsverordening. Deze mededeling ligt dus in lijn van de Digital Single Market Strategy en stelt acties voor die zich vertalen in wetgevende voorstellen.

De mededeling (en het achterliggende actieplan) focust op vier pijlers:

- Uitbreiden van de toegang tot content in de gehele Europese Unie.
- Uitzonderingen op het auteursrecht voorzien voor een innoverende en inclusieve gemeenschap.

- Een meer rechtvaardige markt creëren.
- Optreden tegen namaak en piraterij.

Deze mededeling werd op de vergaderingen van de Sectie “Auteursrechten en naburige rechten” van 18 februari en 24 maart 2016 op algemene wijze besproken, waarbij werd overeengekomen om binnen de Raad nog een discussie te laten plaatsvinden indien regelgevende voorstellen zouden aangenomen worden door de Commissie.

II. 3.3 Voorontwerp van wet betreffende de uitzonderingen voor reprografie en voor de onderwijssector

Tijdens de vergadering van 30 juni 2016 van de subsectie deskundigen, en tijdens de (plenaire) vergadering van de sectie “auteursrecht” van 6 juli 2016, werd een voorontwerp van wet besproken betreffende de reprografie en de uitzonderingen voor de onderwijssector. De rechtstreekse aanleiding voor dit wetsontwerp was het arrest HP-Reprobel van 12 november 2015 van het HJEU. De grote lijnen van het voorontwerp kunnen als volgt geschetst worden:

- de reprografie-uitzondering in art. XI.190, 5° wordt beperkt tot het professioneel gebruik (met uitsluiting van reproducties in familiekring). Tevens wordt de forfaitaire vergoeding (vergoeding op apparaten) afgeschaft;
- de uitzonderingen van reproducties voor privégebruik (reprografie en andere vormen van reproducties) worden samengebracht in één bepaling (art. XI.190, 9°). De vergoeding zal enkel bestaan uit een forfaitaire vergoeding;
- voor onderwijs en onderzoek worden de verschillende uitzonderingen gegroepeerd in één nieuwe wetsbepaling (art. XI.191/1). Er wordt hiervoor een apart en eenvoudig vergoedingssysteem voorzien;
- ten behoeve van uitgevers wordt een eigen *sui generis* vergoedingsrecht gecreëerd (evenredige vergoeding) voor reprografische reproducties (nieuw art. XI.318/1).

De leden van de Raad hebben dit voorontwerp algemeen en artikelsgewijs besproken. Uiteindelijk heeft dit voorontwerp geleid tot de wet van 22 december 2016 tot wijziging van sommige bepalingen van boek XI van het Wetboek van economisch recht (B.S. 29 december 2016).

II. 3.4. Problematiek van Open access en Text and data mining

De problematiek van text en data mining werd binnen de Raad voor de Intellectuele Eigendom een eerste keer besproken op 18 februari 2015, in het kader van de bespreking van de mededeling van de Commissie van 9 december 2015. Tijdens deze vergadering werd onder meer een technische presentatie gegeven door een externe deskundige.

Een tweede bespreking vond plaats tijdens de vergadering van 13 september 2016. Hierbij werden tevens externen uitgenodigd, meer bepaald vertegenwoordigers van de onderwijssector, van de uitgevers, en van de auteurs. Naast tekst en datamining vond tijdens deze vergadering ook een algemene bespreking plaats over de problematiek van open access (vrije toegang tot (wetenschappelijke) artikelen die gefinancierd zijn met publieke middelen) waarbij de verschillende partijen hun standpunt en noden kenbaar maakten.

II.3.5 Ontwerp van wet tot omzetting van richtlijn 2014/26 betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt

De omzetting van richtlijn 2014/26/EU betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten werd in 2015 reeds tijdens twee vergaderingen van de Raad voor de Intellectuele Eigendom besproken. Naar aanleiding van die vergaderingen werd het wetsontwerp tot omzetting van de richtlijn aangepast aan de bemerkingen geformuleerd door de leden van de Raad en vond er hierover een schriftelijke raadpleging plaats op 25 juli en op 25 augustus 2016. Vervolgens werd dit ontwerp besproken tijdens een bijeenkomst van 13 september 2016, om de leden de kans te geven mondeling toelichting te geven. Tijdens die bijeenkomst stelde de Dienst voor de Intellectuele Eigendom de grote lijnen van het ontwerp voor, dat uit twee luiken bestaat :

- enerzijds de toekenning van multiterritoriale auteursrechtelijke licenties voor onlinegebruik van muziek; dit lokte weinig bemerkingen uit van de leden van de RIE; en
- anderzijds, de invoering van een juridisch kader om de goede werking te verzekeren van het collectieve beheer van de entiteiten die beheersactiviteiten uitoefenen in België; dit ontwerp was voorwerp van discussie en overleg, met suggesties tot preciseringen die in de tekst moeten worden aangebracht.

Het wetsontwerp werd aangepast aan de mondelinge en schriftelijke bemerkingen van de leden van de Raad, alvorens in december 2016 te worden voorgelegd aan de Ministerraad. Momenteel bevindt het zich in de wetgevende procedurefase, met het oog op de aanneming ervan nog voor de zomer van 2017.

De Voorzitster van de Sectie "Auteursrecht en Naburige rechten"

De Voorzitter van de Sectie "Industriële eigendom"

Marie-Christine Janssens

Fernand de Visscher